

Управління культури та охорони культурної спадщини
Черкаської обласної державної адміністрації

Комунальний заклад «Обласна універсальна
наукова бібліотека імені Тараса Шевченка»
Черкаської обласної ради

Пам'ятні дати Черкащини у 2022 році

Черкаси 2021

УДК 908:94(477.46)(035)
П15

Укладачка   Л. Т. Демченко

Редакторка   В. К. Величко

П15   Пам'ятні дати Черкащини у 2022 році / Управління культури та охорони культурної спадщини Черкас. облдержадмін., Комун. закл. «Обл. універс. наук. б-ка ім. Тараса Шевченка» Черкас. облради ; [уклад. Л. Т. Демченко]. – Черкаси : ОУНБ ім. Тараса Шевченка, 2021. – 36 с.

У щорічному довідковому виданні подано перелік знаменних для регіону подій суспільно-політичного, наукового, культурно- мистецького життя, які відзначатимуться у 2022 році. Перелік дат розміщено за місяцями і числами; в стислих анотаціях викладено зміст події, біографічні відомості про ювілярів у красназничому аспекті.

Посібник стане у нагоді бібліотечним, музейним працівникам, вчителям, студентам.

УДК 908:94(477.46)(035)

© Комунальний заклад «Обласна
універсальна наукова бібліотека
імені Тараса Шевченка», 2021

Пам'ятні дати Черкащини у 2022 році

- 990 років м. Корсунь-Шевченківський (1032).
- 530 років українському козацтву, яке зародилось на Черкащині (1492).
- 480 років м. Сміла (1542).
- 470 років з часу заснування с. Білозір'я Черкаського району (1552).
- 400 років з часу першої писемної згадки про селище Маньківка (1622).
- 400 років з часу першої писемної згадки про с. Костянтинівка (нині Балаклеївської ОТГ Черкаського району) (1622).
- 395 років від дня народження Петра Дорофійовича Дорошенка (1627–1698), гетьмана України, уродженця м. Чигирин.
- 270 років від дня народження графа Станіслава Щенни (Фелікса) Потоцького (1752–1805), який в Умані у 1796–1802 рр. спорудив на честь дружини дендропарк «Софіївка».
- 225 років від дня народження Івана Андрійовича Криницького (1797–1838), зоолога-фауніста, професора, уродженця м. Звенигородка.
- 225 років з часу організації системи медичного обслуговування на Черкащині (1797).
- 185 років від дня народження Ельжбети Босняцької (1837–1904), польської письменниці, уродженки с. Ребедайлівка (нині Михайлівської ОТГ Черкаського району).

- 180 років від дня народження Митрофана Олександровича Андрієвського (1842–1887), філолога, педагога, етнографа, уродженця м. Канів.
- 150 років з часу заснування Косарського спиртового заводу (1872) (нині Черкаський район).
- 145 років з часу селянського революційного руху на Чигиринщині «Чигиринської змови» (1877).
- 145 років від дня народження Олексія Автономовича Єримовича (1877–1937), священика, краєзнавця, громадського діяча, уродженця с. Леськи Черкаського району. Був репресований.
- 125 років від дня народження Лазаря Вайнера (1897–1982), американського композитора, уродженця м. Черкаси.
- 125 років від дня народження Марфи Романівни Брайко (1897–1972), народної поетеси, співачки, фольклористки, уродженки с. Келеберда (нині Ліпльавської ОТГ Черкаського району).
- 115 років з часу виходу першого повного видання поетичних творів Т.Г. Шевченка під назвою «Кобзар» (1907). Редактор – вчений В.М. Доманицький, уродженець с. Колодисте (нині Тальнівської ОТГ Звенигородського району).
- 100 років від дня народження Федора Федоровича Лазарева (1922–1943), Героя Радянського Союзу, який загинув у бою за визволення м. Черкаси від нацистської окупації.
- 75 років м. Ватутіне (1947).

СІЧЕНЬ

- 1 – 80 років від дня народження Данила Андрійовича Кононенка (1942–2015), поета, перекладача, заслуженого діяча мистецтв АР Крим, заслуженого журналіста України, уродженця с. Ребедайлівка (нині Михайлівської ОТГ Черкаського району).
- 1 – 250 років від дня народження Михайла Михайловича Сперанського (1772–1839), державного діяча, який бував у с. Велика Бурімка (нині Чорнобаївської ОТГ Золотоніського району).
- 7 – 95 років від дня народження Анатолія Івановича Кравченка (1927–1999), скульптора, колишнього жителя м. Черкаси.
- 8 – 80 років від дня народження Миколи Дмитровича Висоцького (1942), промисловця, дійсного члена Академії будівництва України, ліквідатора аварії на ЧАЕС, уродженця с. Руська Поляна Черкаського району.
- 9 – 95 років від дня народження Івана Сергійовича Куща (1927–2005), графіка, медальєра, скульптора, заслуженого діяча мистецтв Росії, почесного громадянина м. Корсунь-Шевченківський, уродженця с. Сахнівка (нині Набутівської ОТГ Черкаського району).
- 10 – 135 років від дня народження Миколи Васильовича Коваленка (1887–1956), поета, фольклориста, уродженця с. Пальчик (нині Катеринопільської ОТГ Звенигородського району).

- 10 – 100 років від дня народження Миколи Івановича Жужоми (1922–1981), Героя Радянського Союзу, одного з визволителів м. Черкаси від нацистської окупації.
- 11 – 80 років від дня народження Бориса Григоровича Заславського (1942), вченого-фізика, доктора технічних наук, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, уродженця м. Жашків.
- 12 – 75 років від дня народження Василя Кузьмича Збарського (1947), вченого-економіста, доктора економічних наук, професора, уродженця с. Скотареве (нині Шполянської ОТГ Звенигородського району).
- 13 – 70 років від дня народження Миколи Сергійовича Кулика (1952), фахівця в галузі авіаційних двигунів, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, уродженця с. Гельмязів Золотоніського району.
- 13 – 115 років від дня народження Олени Еммануїлівни Пархомовської (1907–1985), перекладача, уродженки м. Монастирище.
- 13 – 115 років від дня народження Василя Григоровича Сурмача (1907–1979), оперного співака, уродженця с. Ковалі (нині Бобрицької ОТГ Черкаського району).
- 14 – 85 років від дня народження Олександра Михайловича Славського (1937), віце-адмірала Тихоокеанського флоту СРСР, уродженця і почесного жителя смт Чорнобай.

- 17 – 115 років від дня народження Миколи Васильовича Попова (1907–1985), заслуженого артиста України, колишнього актора Черкаського академічного обласного музично-драматичного театру.
- 17 – 70 років від дня народження Надії Євгеніївни Запари (1952), майстрині художньої вишивки, жительки м. Черкаси.
- 19 – 135 років від дня народження Івана Максимовича Єремєєва (1887–1957), вченого-селекціонера, професора, колишнього викладача Уманського аграрного університету. Похований в м. Умань.
- 24 – 65 років від дня народження Сергія Миколайовича Ткаченка (1957), поета, уродженця с. Надточаївка (нині Шполянської ОТГ Звенигородського району).
- 24 – 120 років від дня народження Феодосія Родіоновича Савченка (1902–1942), командира партизанського батальйону в роки Другої світової війни, уродженця с. Мошни Черкаського району.
- 26 – 130 років від дня народження Антона Семеновича Хуторяна (1892–1955), поета, перекладача, уродженця с. Родниківка Уманського району.
- 26 – 125 років від дня народження Івана Юліановича Кулика (Ізраїль Юделевич. 1897–1937), письменника, громадського діяча, уродженця м. Шпола.
- 26 – 50 років від дня народження Миколи Федоровича Кучера (1972), фахівця в галузі садівництва, кандидата сільськогосподарських наук, уродженця с. В'язівка Черкаського району.

- 26 – 75 років від дня народження Тетяни Дмитрівни Галькун (1947), народної художниці України, уродженки с. Ропотуха Уманського району.
- 28 – 85 років від дня народження Миколи Семеновича Сніжка (1937–2016), журналіста і письменника, колишнього жителя м. Черкаси.
- 29 – 100 років від дня народження Федора Івановича Хохлова (1922–2000), художника, колишнього жителя м. Черкаси.
- 29 – 130 років від дня народження Ніни Павлівни Кошиць (справжнє прізвище Порай-Кошиць. 1892–1965), оперної співачки, уродженки с. Шевченкове Звенигородського району.
- 30 – 125 років від дня народження Мойсея Ізраїльовича Хащевського (1897–1943), єврейського поета, перекладача, драматурга, уродженця с-ща Буки (нині Бабанської ОТГ Уманського району).
- 31 – 105 років від дня народження Григорія Артемовича Івашкевича (1917–1997), лікаря-хірурга, доктора медичних наук, професора, уродженця с. Соколівка (нині Жашківської ОТГ Уманського району).

ЛЮТИЙ

- 2 – 210 років від дня народження Євгена Павловича Гребінки (1812–1848), письменника, ім'я якого пов'язане з Черкащиною.
- 2 – 85 років від дня народження Олександра Антоновича Захаренка (1937–2002), академіка, Народного учителя,

колишнього директора Сахнівської загальноосвітньої школи (нині Набутівської ОТГ Черкаського району).

- 2 – 100 років від дня народження Анатолія Федоровича Пономаренка (1922–2006), заслуженого художника України, уродженця селища Катеринопіль.
- 3 – 85 років від дня народження Василя Борисовича Страшевича (1937–2020), краєзнавця, заслуженого працівника фізичної культури і спорту України, лауреата премії М. Максимовича, колишнього жителя м. Черкаси.
- 3 – 75 років від дня народження Надії Олександрівни Губської (1947), оперної співачки, уродженки с. Старий Коврай (нині Іркліївської ОТГ Золотоніського району).
- 5 – 95 років від дня народження Григорія Володимировича Суховершка (1927–2012), кандидата історичних наук, краєзнавця, журналіста, колишнього жителя м. Черкаси.
- 6 – 100 років від дня народження Лева Мусійовича Ягупольського (1922–2009), вченого-хіміка, заслуженого діяча науки України, уродженця м. Умань.
- 10 – 85 років Кам'янському літературно-меморіальному музею О.С. Пушкіна і П.І. Чайковського (1937).
- 14 – 220 років від дня народження Юзефа Богдана Залеського (1802–1886), польського поета, який навчався в м. Умань.
- 14 – 125 років від дня народження Петра Федоровича Костирка (1897–1982), архітектора, за проектом якого

споруджено Канівський музей-заповідник «Могила Т. Г. Шевченка».

- 14 – 100 років від дня народження Євгена Олексійовича Симонова (1922–2000), кавалера трьох орденів Слави, колишнього жителя м. Черкаси.
- 15 – 95 років від дня народження Марії Єгорівни Скринської (1927–2007), фундатора бібліотечної справи на Черкащині, колишнього заступника директора з наукової роботи Черкаської ОУНБ імені Тараса Шевченка.
- 15 – 65 років від дня народження Валерія Михайловича Бурія (1957), краєзнавця, музейника, педагога, релігієзнавця, жителя м. Ватутіне.
- 15 – 100 років від дня народження Семена Павловича Кобця (1922–1973), Героя Радянського Союзу, уродженця с. Поминик (нині Маньківської ОТГ Уманського району).
- 16 – 70 років від дня народження Віктора Олексійовича Жадька (1952), письменника, публіциста, доктора філософських наук, професора, уродженця с. Іваньки (нині Маньківської ОТГ Уманського району).
- 20 – 80 років від дня народження Анатолія Павловича Радзіховського (1942), вченого-хірурга, академіка АНУ, заслуженого діяча науки і техніки України, заслуженого художника України, уродженця м. Тальне.
- 22 – 185 років від дня народження Олексія Львовича Гулака-Артемівського (1837–1905), лікаря і народознавця, уродженця с. Ступичне (нині Мокрокалігірської ОТГ Звенигородського району).

БЕРЕЗЕНЬ

- 60 років Черкаському науково-виробничому комплексу «Фотоприлад» (1962).
- 4 – 70 років від дня народження Петра Миколайовича Поліщука (1952), поета, викладача Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини.
- 5 – 100 років від дня народження Костянтина Кириловича Світличного (1922–2001), прозаїка, гумориста, колишнього жителя м. Черкаси.
- 5 – 65 років Уманському заводу «Мегомметр» (1957).
- 5 – 65 років від дня народження Володимира Олексійовича Даника (1957), письменника, жителя м. Черкаси.
- 8 – 70 років від дня народження Парасковії Яківни Степенькіної (1952), заслуженого працівника культури України, директора Корсунь-Шевченківського державного історико-культурного заповідника.
- 8 – 100 років від дня народження Максима Костянтиновича Величка (1922–1995), Героя Соціалістичної Праці, повного кавалера ордена Слави, колишнього жителя м. Сміла.
- 9 – 208 років від дня народження Тараса Григоровича Шевченка (1814–1861), українського поета, художника, мислителя, уродженця с. Моринці Звенигородського району.
- 9 – 30 років Черкаському обласному художньому музею (1992).

- 14 – 80 років від дня народження Олексія Костянтиновича Лиценка (1942–2014), поета, колишнього жителя м. Черкаси.
- 14 – 60 років від дня народження Олександра Івановича Прилуцького (1962), поета і видавця, жителя м. Черкаси.
- 16 – 100 років від дня народження Ілька Вакуловича Корунця (1922–2018), перекладача, літературного критика, уродженця с. Семенівка (нині Лисянської ОТГ Звенигородського району).
- 17 – 165 років від дня народження Олексія Миколайовича Баха (1857–1946), вченого-біохіміка, уродженця м. Золотоноша.
- 19 – 170 років від дня народження Хрисанфа Петровича Ящуржинського (1852–1923), археолога, етнографа, педагога, уродженця с. Молодецьке (нині Маньківської ОТГ Уманського району).
- 19 – 145 років від дня народження Василя Миколайовича Доманицького (1877–1910), вченого-філолога, історика, уродженця с. Колодисте (нині Тальнівської ОТГ Звенигородського району).
- 22 – 180 років від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка (1842–1912), композитора, диригента, педагога, громадського діяча, ім'я якого увійшло в історію Черкащини.
- 30 – 155 років від дня народження Івана Семеновича Макушенка (1867–1955), художника і педагога, уродженця селища Лисянка.

- 30 – 125 років від дня народження Юхима Гедзя (Олексій Васильович Савицький. 1897–1937), письменника-гумориста, драматурга, уродженця м. Золотоноша.
- 30 – 70 років від дня народження Олександри Василівни Теліженко (1952), заслуженого художника України, жительки м. Черкаси.

КВІТЕНЬ

- 1 – 360 років з часу Жовнинської битви (1662) між українськими та російськими військами поблизу села Жовнине (нині Іркліївської ОТГ Золотоніського району).
- 1 – 120 років від дня народження Олександра Андрійовича Губера (1902–1971), вченого-історика, доктора історичних наук, уродженця м. Кам'янка.
- 1 – 65 років Черкаському державному заслуженому українському народному хорові (1957).
- 1 – 55 років Черкаському поштамту (1967).
- 1 – 75 років від дня народження Олександра Борисовича Кутового (1947), лікаря-хірурга, доктора медичних наук, уродженця м. Умань.
- 4 – 250 років від дня народження рабина Цадика Нахмана (1772–1810), засновника хасидизму, який похований в м. Умань.
- 4 – 85 років від дня народження Жанни Георгіївни Тугай (1937), народної артистки України, уродженки м. Шпола.

- 5 – 140 років від дня народження В'ячеслава Казимиrowича Липинського (1882–1931), історика, громадсько-політичного діяча, який у 1913–1918 рр. проживав у с. Русалівка (нині Бабанської ОТГ Уманського району).
- 5 – 85 років від дня народження Валентина Костянтиновича Талаха (1937–2008), заслуженого артиста України, колишнього диригента оркестру Черкаського академічного музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка.
- 6 – 65 років від дня народження Тетяни Дмитрівни Сосулїної (1957), художниці декоративно-прикладного мистецтва, жительки м. Черкаси.
- 7 – 55 років з часу створення в Черкасах парку «Сосновий Бір» (1967).
- 8 – 155 років від дня народження Нифонта Мефодійовича Терещенка (1867–1947), художника, уродженця с. Попівка Звенигородського району.
- 8 – 125 років від дня народження Родіона Дмитровича Єфименка (1897–1971), режисера, уродженця с. Костянець (нині у складі м. Канів).
- 8 – 85 років від дня народження Василя Степановича Копаня (1937–2020), вченого-фізика, доктора фізико-математичних наук, професора, уродженця с. Трушівці (нині Чигиринської ОТГ Черкаського району).
- 16 – 75 років від дня народження Діани Григорівни Матющенко (1947), співачки, заслуженого працівника культури України, почесної жительки м. Городище та м. Черкаси.

- 18 – 85 років від дня народження Володимира Григоровича Рутківського (1937), письменника, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, уродженця с. Хрестителеве (нині Чорнобаївської ОТГ Золотоніського району).
- 22 – 50 років від дня народження Юрія Вікторовича Колісника (1972), доктора наук із соціальних комунікацій, професора кафедри журналістики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.
- 23 – 50 років Канівському музею народного декоративного мистецтва (1972).
- 25 – 135 років від дня народження Василя Автономовича Стефановича (1887–1984), музейника, краєзнавця, дослідника археологічних пам'яток Уманщини.
- 25 – 90 років Черкаському академічному обласному українському музично-драматичному театру імені Т. Г. Шевченка (1932).
- 25 – 80 років від дня народження Сергія Миколайовича Підгорного (1942–1995), письменника, колишнього жителя м. Черкаси.
- 26 – 75 років від дня народження Анатолія Миколайовича Скрипника (1947–2008), письменника, уродженця м. Сміла.
- 26 – 120 років від дня народження письменника і перекладача Степана Петровича Ковганюка (1902–1982), уродженця с. Онопріївка (нині Тальнівської ОТГ Звенигородського району).

- 27 – 170 років від дня народження Станіслава Грудзінського (1852–1884), польського письменника, уродженця с. Водяники Звенигородського району.
- 27 – 55 років від дня народження Олександра Вікторовича Чекмишева (1967), письменника, публіциста, доктора наук із соціальних комунікацій, доцента КНУ ім. Т. Шевченка, уродженця м. Тальне.
- 30 – 95 років від дня народження Бориса Олександровича Кіппи (1927–2012), краєзнавця, засновника і багаторічного завідувача краєзнавчого музею у с. Крутьки (нині Іркліївської ОТГ Золотоніського району).

ТРАВЕНЬ

- 255 років з часу антифеодального повстання у с. Кліщинці (нині Іркліївської ОТГ Золотоніського району) (1767).
- 1 – 90 років від дня народження Віктора Івановича Клименка (1932), художника, заслуженого діяча мистецтв України, жителя м. Черкаси.
- 5 – 140 років від дня народження Леоніда Тимофійовича Білецького (1882–1955), літературознавця, уродженця с. Литвинівка (нині Жашківської ОТГ Уманського району).
- 5 – 100 років від дня народження Анатолія Андрійовича Дімарова (1922–2014), письменника, який довгий час жив у с. Мохнач (нині Чернобаївської ОТГ Золотоніського району).

- 9 – 120 років від дня народження Григорія Юхимовича Храбана (1902–1990), археолога і краєзнавця, який жив у м. Умань.
- 9 – 45 років з часу відкриття в Черкасах меморіального комплексу «Пагорб Слави» (1977).
- 12 – 125 років від дня народження Кирила Юхимовича Коршака (О. Лан. 1897–1937), поета, історика, археолога, уродженця с. Дирдин (нині Городищенської ОТГ Черкаського району).
- 14 – 75 років від дня народження Миколи Івановича Кравченка (1947), заслуженого працівника культури України, директора Кіровоградської обласної філармонії, уродженця с. Велика Бурімка (нині Чорнобаївської ОТГ Золотоніського району).
- 15 – 145 років від дня народження Костянтина Андрійовича Кушніра-Марченка (1877–1958), краєзнавця, який жив у с. Мойсинці, тепер – с. Придніпровське (нині Іркліївської ОТГ Золотоніського району).
- 19 – 170 років від дня народження Олексія Олександровича Бобринського (1852–1927), археолога, громадсько-політичного діяча, який проводив розкопки поблизу м. Сміла.
- 20 – 85 років від дня народження Олександра Максимовича Зайченка (1937), вченого-біохіміка, доктора біологічних наук, професора, уродженця м. Сміла.
- 22 – 161 рік від дня перепоховання Тараса Григоровича Шевченка на Чернечій горі у м. Канів (1861).

- 23 – 85 років від дня народження Марії Василівни Приліпко (1937), краєзнавиці, лауреата премій ім. М. Максимовича та М. Старицького, жительки м. Черкаси.
- 24 – 140 років від дня народження Кирила Григоровича Стеценка (1882–1922), композитора, уродженця с. Квітки (нині Селищенської ОТГ Звенигородського району).
- 25 – 85 років від дня народження Миколи Даниловича Томенка (1937–2017), письменника, заслуженого діяча мистецтв України, уродженця с. Ярославка (нині Лип'янської ОТГ Звенигородського району).

ЧЕРВЕНЬ

- Червень-грудень – 385 років з часу національно-визвольного повстання під керівництвом Павлюка (Павла Михновича Бута. 1637).
- 2 – 215 років від дня народження Івана Максимовича Сошенка (1807–1876), художника, педагога, який похований у м. Корсунь-Шевченківський.
- 5 – 85 років від дня народження Миколи Петровича Гвоздя (1937–2010), народного артиста України, колишнього художнього керівника Національної заслуженої капели бандуристів України ім. Майбороди, уродженця с. Тарасівка (нині Чорнобаївської ОТГ Золотоніського району).
- 6 – 70 років від дня народження Тетяни Іванівни Конончук (1952), літературознавиці, фольклориста, культуролога, уродженки с. Журжинці (нині Лисянської ОТГ Звенигородського району).

- 10 – 95 років від дня народження Віктора Юрійовича Єліна (1927), мистецтвознавця, майстра писанкарства, педагога, уродженця м. Шпола.
- 15 – 120 років від дня народження Наталі Лівницької-Холодної (1902–2005), письменниці, уродженки с. Гельмязів Золотоніського району.
- 18 – 85 років від дня народження Якова Федоровича Канюка (1937–2009), вченого в галузі прикладної механіки, доктора фізико-математичних наук, уродженця с. Рижанівка Звенигородського району.
- 21 – 130 років від дня народження Олександра Гервасійовича Лебеденка (1892–1975), письменника, уродженця м. Черкаси.
- 21 – 125 років від дня народження Юрія Васильовича Кондратюка (Олександр Гнатович Шаргей. 1897–1942), вченого-ракетобудівника, який у 1919–1920 рр. жив у м. Сміла.
- 22 – 85 років від дня народження Валерія Олександровича Світюка (1937–2001), заслуженого артиста України, колишнього жителя м. Черкаси.
- 24 – 125 років від дня народження Івана Макаровича Лютого-Лютенка (1897–1989), старшини Армії УНР, повстанського отамана Холодного Яру, уродженця с. Товмач (нині Шполянської ОТГ Звенигородського району).
- 29 – 100 років від дня народження Володимира Михайловича Молоткова (1922–1943), Героя Радянського Союзу, який загинув в одному з боїв за визволення м. Черкаси від нацистської окупації.

- 30 – 215 років від дня народження Александра Кароля Грози (1807–1875), польського поета і драматурга, який у 1817–1820 рр. жив і навчався в м. Умань.

ЛИПЕНЬ

- 145 років від дня народження Олександра Миколайовича Модестова (1877–1973), заслуженого лікаря України, колишнього жителя с. Косарі (нині Кам'янської ОТГ Черкаського району).
- 3 – 95 років від дня народження Олени Аполлінаріївни Шилімової (1927–2013), скульптора, колишньої жительки м. Черкаси.
- 7 – 80 років від дня народження Івана Григоровича Боня (1942–2001), режисера, педагога, літератора, заслуженого працівника культури України, колишнього жителя м. Канів.
- 8 – 100 років від дня народження Петра Давидовича Моргаєнка (1922–1990), літературного критика, уродженця с. Орадівка (нині Христинівської ОТГ Уманського району).
- 11 – 85 років від дня народження Владислава Іустиновича Мазура (1937), матеріалознавця, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, уродженця м. Умань.
- 13 – 225 років від дня народження Івана Антоновича Криницького (1797–1838), вченого-зоолога, уродженця м. Звенигородка.

- 14 – 75 років від дня народження В'ячеслава Степановича Брюховецького (1947), Героя України, почесного президента Києво-Могилянської академії, колишнього жителя м. Черкаси та м. Сміла.
- 14 – 70 років від дня народження Юрія Юхимовича Мариновського (1952–2020), краєзнавця, лауреата премії ім. М. Максимовича, колишнього жителя м. Черкаси.
- 17 – 125 років від дня народження Андрія Чужого (Андрій Антонович Сторожук. 1897–1989), поета, уродженця м. Умань. Був репресований.
- 18 – 85 років від дня народження Олександра Семеновича Найдена (1937), доктора мистецтвознавства, поета, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, уродженця м. Черкаси.
- 19 – 170 років від дня народження Володимира Павловича Науменка (1852–1919), педагога, літературознавця, багаторічного оберога могили Т. Г. Шевченка у м. Канів.
- 22 – 135 років від дня народження Катерини Микитівни Неточаєвої (1887–1914), лікаря-епідеміолога, яка врятувала від тифу кількості черкащан. Померла у с. В'язівок (нині Вільшанської ОТГ Черкаського району).
- 27 – 210 років від дня народження Василя Степановича Завойка (1812–1898), адмірала, уродженця с. Прохорівка (нині Ліплявської ОТГ Черкаського району).
- 27 – 70 років від дня народження Василя Івановича Полтавця (1952), заслуженого працівника культури України, директора Національного історико-культурного заповідника «Чигирин».

- 28 – 90 років від дня народження Ганни Семенівни Круглякової (1932–2017), фундатора бібліотечної справи на Черкащині, колишнього заступника директора з наукової роботи Обласної універсальної наукової бібліотеки імені Тараса Шевченка.
- 28 – 115 років від дня народження Івана Євдокимовича Глущенка (1907–1987), генетика і селекціонера, академіка, уродженця селища Лисянка.
- 30 – 100 років від дня народження Лілії Данилівни Лобанової (1922–1992), оперної співачки, уродженки м. Черкаси.

СЕРПЕНЬ

- Серпень-вересень – 345 років з часу героїчної оборони м. Чигирин від турецько-татарської агресії (1677–1678).
- 1 – 135 років від дня народження Софії Мефодіївни Терещенко (1887–1948), художниці, етнографа, засновниці краєзнавчого музею у м. Звенигородка, уродженки с. Попівка Звенигородського району.
- 1 – 125 років з часу заснування Уманської міської бібліотеки (1897).
- 2 – 125 років від дня народження Василя Миколайовича Шевченка (1897–1981), вченого-фітопатолога, заслуженого діяча науки України, уродженця с. Мліїв (нині Черкаського району).
- 6 – 365 років з часу смерті Богдана Михайловича Хмельницького (1595–1657), гетьмана України, уродженця с. Суботів (нині Чигиринської ОТГ Черкаського району).

- 7 – 155 років від дня народження Леоніда Павловича Добровольського (1867–1929), історика, краєзнавця, педагога, громадського діяча, уродженця с. Кичинці (нині Набутівської ОТГ Черкаського району).
- 11 – 80 років від дня народження Віктора Олександровича Шулакова (1942–2009), режисера, драматурга, народного артиста України, лауреата Національної премії України ім. Тараса Шевченка, уродженця м. Сміла.
- 14 – 100 років від дня народження Любові Менжега (1922–2001), провізора, громадської діячки, уродженки с. Товмач (нині Шполянської ОТГ Звенигородського району).
- 15 – 110 років від дня народження Івана Пилиповича Сиволапа (1912–2011), відмінника народної освіти України, організатора дендропарку у с. Васютинці (нині Іркліївської ОТГ Золотоніського району).
- 16 – 90 років від дня народження Володимира Дмитровича Нестерова (1932), художника, жителя м. Черкаси.
- 18 – 115 років з часу встановлення телефону в Черкасах (1907).
- 21 – 85 років від дня народження Бориса Івановича Плаксія (1937–2012), живописця, заслуженого художника України, лауреата Національної премії України ім. Тараса Шевченка, уродженця м. Сміла.
- 23 – 90 років від дня народження Давида Яновича Черкаського (1932), режисера анімаційного кіно, заслуженого діяча мистецтв України, народного артиста України, уродженця м. Шпола.

- 24 – 90 років від дня народження Володимира Сергійовича Єгорова (1932–2003), вченого в галузі металургії, доктора технічних наук, професора, уродженця м. Звенигородка.
- 24 – 75 років від дня народження Володимира Петровича Корнійчука (1947), письменника, театрального критика, заслуженого журналіста України, уродженця с-ща Цибулів (нині Монастирищенської ОТГ Уманського району).

ВЕРЕСЕНЬ

- 1 – 100 років Черкаському політехнічному фаховому коледжу (1922).
- 1 – 125 років від дня народження Семена Платоновича Найдена (1897–1969), журналіста, краєзнавця, колишнього жителя м. Черкаси.
- 4 – 100 років від дня народження Юрія Михайловича Злочевського (1922–1988), графіка, уродженця м. Звенигородка.
- 5 – 75 років від дня народження Григорія Тимофійовича Козакова (1947–2009), заслуженого журналіста України, диктора, поета, уродженця с. Стецівка (нині Чигиринської ОТГ Черкаського району).
- 6 – 80 років від дня народження Миколи Гавриловича Казаєя (1942), вченого-радіофізика, професора, уродженця (нині с. Благодатне) Золотоніського району.
- 9 – 75 років від дня народження Віктора Григоровича Крючкова (1947), скульптора, жителя м. Черкаси.

- 9 – 70 років від дня народження Івана Івановича Дубініна (1952), поета, жителя м. Черкаси.
- 12 – 70 років від дня народження Олексія Андрійовича Софієнка (1952–2011), поета, лауреата численних літературних премій, колишнього жителя м. Канів, уродженця с. Степанівка (нині Шрамківської ОТГ Золотоніського району).
- 13 – 80 років від дня народження Владислава Андрійовича Золотарьова (1942–1975), баяніста, композитора, колишнього жителя с. Залевки (нині Степанківської ОТГ Черкаського району). Похований у м. Сміла.
- 14 – 125 років від дня народження Віри Іванівни Кутинської (1897–1981), живописця, графіка, уродженки с. Зарубинці (нині Монастирищенської ОТГ Уманського району).
- 15 – 85 років від дня народження Сергія Михайловича Фурсенка (1937–2018), архітектора, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, колишнього жителя м. Черкаси.
- 15 – 60 років від дня народження Олександра Миколайовича Дяченка (1962), керівника симфонічного оркестру Черкаської обласної філармонії.
- 18 – 85 років від дня народження Віктора Михайловича Семененка (1937), народного артиста України, актора Черкаського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. Т.Г. Шевченка.
- 19 – 125 років від дня народження Леоніда Недолі (Гончаренко Лук'ян Володимирович. 1897–1963), прозаїка, поета, драматурга, уродженця с. Червона Слобода Черкаського району.

- 19 – 105 років від дня народження Івана Івановича Сорокопуда (1917–2015), почесного краєзнавця України, лауреата краєзнавчої премії ім. М. Максимовича, уродженця м. Канів.
- 20 – 85 років від дня народження Сергія Левковича Хавруся (1937–2014), краєзнавця, заслуженого працівника культури України, лауреата премій ім. М. Максимовича та ім. І. С. Нечуя-Левицького, колишнього директора Стеблівського літературно-меморіального музею І. С. Нечуя-Левицького.
- 21 – 65 років від дня народження Юрія Анатолійовича Кармазіна (1957), політичного діяча, уродженця м. Звенигородка.
- 22 – 100 років від дня народження Віри Титівни Коломієць (1922–1993), доктора філологічних наук, уродженки м. Умань.
- 23 – 85 років від дня народження Івана Івановича Гретченка (1937), голови Черкаської обласної організації товариства Червоного Хреста, заслуженого працівника охорони здоров'я.
- 26 – 65 років від дня народження Тетяни Миколаївни Нераденко (1957), археолога, краєзнавця та педагога, жительки м. Черкаси.
- 26 – 100 років від дня народження Володимира Корнійовича Гуцаленка (1922–2002), перекладача, поета, колишнього жителя м. Ватутіне.
- 27 – 150 років від дня народження російського режисера Л. А. Сулержицького (1872–1916), ім'я якого увійшло в

історію с. Пекарі (нині Канівської ОТГ Черкаського району).

- 28 – 125 років від дня народження Крамера Самуеля Натана (1897–1990), професора, дослідника Стародавнього Сходу, який розшифрував глиняні таблички шумерського письма, уродженця м. Жашків.
- 30 – 75 років від дня народження Миколи Васильовича Плашкевича (1947–2020), композитора, заслуженого працівника культури України, уродженця с. Червона Слобода Черкаського району.

ЖОВТЕНЬ

- 6 – 140 років від дня народження Кароля Шимановського (1882–1937), польського композитора, уродженця с. Тимошівка (нині Кам'янської ОТГ Черкаського району).
- 11 – 75 років від дня народження Олексія Олексійовича Вертія (1947), вченого-радіофізика, професора, уродженця м. Умань.
- 12 – 75 років від дня народження Світлани Костянтинівни Жолоб (1947), поетеси і перекладача, уродженки с. Михайлівка (нині Канівської ОТГ Черкаського району).
- 13 – 100 років від дня народження Олександра Борисовича Жука (1922–2002), художника-ілюстратора, історика зброї, автора нагород, уродженця м. Звенигородка.
- 13 – 175 років від дня народження Олександра Павловича Ленського (Вєрвіціотті. 1847–1908), російського актора і режисера, який похований у м. Канів.

- 15 – 140 років від дня народження Андрія Миколайовича Вовка (1882–1969), військового та громадського діяча, генерал-полковника Армії УНР, уродженця с. Деньги Золотоніського району.
- 20 – 180 років від дня народження Якова Григоровича Демченка (1842–1912), фольклориста і публіциста, громадського діяча, уродженця с. Деньги Золотоніського району.
- 21 – 140 років від дня народження Кліма Автономовича Ткача (1882–1943), поета, уродженця с. Сичівка (нині Христинівської ОТГ Уманського району).
- 22 – 80 років від дня народження Юлія Федоровича Збандута (1942–2011), композитора, майстра з виготовлення народних музичних інструментів, колишнього жителя м. Черкаси.
- 23 – 70 років від дня народження Віктора Сергійовича Гирича (1952), режисера, заслуженого діяча мистецтв України, уродженця с. Руська Поляна Черкаського району.
- 24 – 155 років від дня народження Миколи Федотовича Біляшівського (1867–1926), етнографа, вченого-археолога, одного із засновників та дійсного члена Української Академії Наук, уродженця м. Умань. Жив і похований у м. Канів.
- 31 – 95 років від дня народження Василя Олексійовича Дергача (Дергачов. 1927), поета, жителя м. Ватутіне Звенигородського району.

ЛИСТОПАД

- 105 років з часу заснування Уманського краєзнавчого музею (1917).
- 50 років Черкаській обласній організації Національної спілки письменників України (1972).
- 2 – 80 років від дня народження Надії Іванівни Матюшенко-Гребенюк (1942–2018), письменниці, колишньої жительки м. Сміла.
- 4 – 180 років від дня народження Карла Генріховича Тритшеля (1842–1914), доктора медицини, професора, уродженця м. Корсунь-Шевченківський.
- 4 – 50 років з часу введення в дію Канівської ГЕС (1972).
- 6 – 125 років від дня народження Дмитра Семеновича Борзяка (1897–1939), письменника, уродженця с. Пищики, нині – с. Старий Коврай (нині Іркліївської ОТГ Золотоніського району).
- 7 – 105 років від дня народження Матвія Михайловича Шестопапа (1917–1986), перекладача, письменника, журналіста, науковця, уродженця с. Мурзинці Звенигородського району.
- 7 – 85 років від дня народження Миколи Марковича Воропая (1937), вченого в галузі зварювання, доктора технічних наук, уродженця с. Піщане Золотоніського району.
- 11 – 140 років від дня народження Федора Петровича Швеця (1882–1940), громадсько-політичного діяча, уче-

ного-геолога, члена Центральної Ради, члена Директорії УНР, уродженця с. Жаботин (нині Михайлівської ОТГ Черкаського району).

- 11 – 105 років від дня народження Семена Яковича Колчинського (1917–2005), заслуженого тренера України, майстра спорту з фехтування, уродженця с. Іркліїв (нині Золотоніського району).
- 11 – 100 років від дня народження Тамари Полікарпівни Лихолай (1922), співачки, уродженки м. Сміла.
- 15 – 100 років від дня народження Івана Григоровича Драченка (1922–1994), Героя Радянського Союзу, повного кавалера ордена Слави, уродженця с. Велика Севаст'янівка (нині Христинівської ОТГ Уманського району).
- 19 100 років від дня народження Віталія Петровича Сігорського (1922–2007), вченого в галузі радіоелектроніки, заслуженого діяча науки і техніки України, уродженця с. Бубнівська Слобідка Золотоніського району.
- 19 – 130 років від дня народження Михайла Сидоровича Коломійченка (1892–1973), вченого, хірурга, професора, заслуженого діяча наук УРСР, уродженця м. Шпола.
- 23 – 130 років від дня народження Віктора Семеновича Воропая (1892–1944), вченого-математика, професора, уродженця с. Ліпляве (нині Черкаського району).
- 24 – 160 років від дня народження Івана Андрійовича Щоголіва (Тогобочний. 1862–1933), письменника, уродженця м. Городище.

- 25 – 85 років від дня народження Всеволода Павловича Бабенка (1937–2016), заслуженого тренера України, чемпіона з пауерліфтингу, колишнього жителя м. Черкаси.
- 26 – 145 років від дня народження Матвія Олексійовича Донцова (1877–1974), живописця, уродженця м. Золотоноша.
- 26 – 90-і роковини вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років в Україні.
- 28 – 85 років від дня народження Миколи Івановича Козурби (1937), доктора юридичних наук, професора, заслуженого юриста України, уродженця с. Тетерівка (нині Жашківської ОТГ Уманського району).
- 28 – 85 років від дня народження Володимира Павловича Прокопенка (1937), письменника, громадського діяча, уродженця с. Старосілля (нині Мліївської ОТГ Черкаського району).
- 29 – 80 років від дня народження Михайла Васильовича Казидуба (1942–1998), письменника, уродженця с. Вереміївка (нині Іркліївської ОТГ Золотоніського району).
- 30 – 75 років від дня народження Катерини Вакулівни Мотрич (1947), письменниці, уродженки с. Васильків (нині Шполянської ОТГ Звенигородського району).

ГРУДЕНЬ

- 2 – 130 років від дня народження Якова Йосиповича Розенфельда (1892–1961), композитора, піаніста, уродженця м. Шпола.

- 3 – 300 років від дня народження Григорія Савича Сковороди (1722–1794), просвітителя-гуманіста, філософа, поета і педагога, який у 1753–1759 рр. жив у с. Коврай Золотоніського району.
- 3 – 85 років від дня народження Івана Михайловича Сльоти (1937–2014), хорового диригента, народного артиста України, уродженця с. Яснозір'я Черкаського району.
- 4 – 80 років від дня народження Тамари Тимофіївни Влащенко (1942), майстра художнього слова, заслуженої артистки України.
- 9 – 95 років від дня народження Михайла Івановича Водяника (1927–1992), вчителя фізичного виховання, заслуженого вчителя України, уродженця с-ща Мирне (нині Іркліївської ОТГ Золотоніського району).
- 11 – 150 років від дня народження Андрія Івановича Яковліва (1872–1955), історика, правознавця, громадсько-політичного діяча, уродженця м. Чигирин.
- 12 – 85 років від дня народження Віталія Вадимовича Іващенко (1937), поета, театрального діяча, фахівця в галузі механіки, винахідника, кандидата технічних наук, уродженця м. Сміла.
- 12 – 85 років від дня народження Валентина Павловича Сірого (1937), заслуженого художника України, жителя с. Нечаївка Черкаського району.
- 13 – 120 років від дня народження Миколи Платонова (Слуцький Микола Платонович. 1902–1968), оперного співака України, уродженця м. Канів.

- 14 – 85 років від дня народження Андрія Івановича Хіміча (1937), заслуженого тренера України, першого олімпійського чемпіона Черкащини, почесного жителя селища Чорнобай.
- 19 – 50 років від дня народження Аліни Анатоліївни Засядько (1972), доктора технічних наук, професора Черкаського університету банківської справи НБУ.
- 24 – 85 років від дня народження В'ячеслава Максимовича Чорновола (1937–1999), публіциста, громадсько-політичного діяча, політичного в'язня СРСР, Героя України, провідника українського національно-демократичного визвольного руху кінця 80-х–90-х років, уродженця с-ща Єрки (нині Звенигородського району).
- 25 – 55 років з часу заснування Смілянського краєзнавчого музею (1967).
- 26 – 100 років від дня народження Михайла Васильовича Пилипенка (1922–1944), Героя Радянського Союзу, одного з визволителів м. Черкаси від нацистської окупації.
- 26 – 95 років від дня народження Галини Макарівни Гнатюк (1927–2016), мовознавиці, історика української мови, уродженки с. Гусакове Звенигородського району.
- 31 – 145 років від дня народження Гната Мартиновича Хоткевича (1877–1938), письменника, педагога і фольклориста, ім'я якого пов'язане з Черкащиною.

Довідкове видання

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ЧЕРКАЩИНИ У 2022 РОЦІ

Укладачка **Демченко** Людмила Тимофіївна

Редакторка **В. К. Величко**

Відповідальна за випуск **Л. П. Капкаєва**

Комп'ютерний набір **Л. Я. Радиш**

Формат 60x84/16

Видавець і виготовлювач
Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека
імені Тараса Шевченка»,
18001, м. Черкаси, вул. Байди-Вишневецького, 8

Підписано до друку 2021. Тир. 50. Ксерокс ОУНБ імені Тараса Шевченка